

Vem får se min bild?

Lektionen handlar om ansvarsfull användning av digitala medier.

Lektionsförfattare: [Boel Nygren](#)

Till läraren

1. Vem får se bilden?
2. Dela försiktigt
3. Sammanfatta

4. Fortsätt med nästa lektion

LÄRARINSTRUKTIONER

Lektionens syfte

Syftet med lektionen är att öka elevernas förståelse för vilken typ av bilder man vill och inte vill dela med sig av.

Förberedelser

Ta reda på vilka sociala medier eleverna använder så att du kan ta deras kanaler som exempel i den avslutande diskussionen.

Vill du veta mer om barns och ungas bilder på nätet? Läs dessa kapitel:

- "[Förväntningar](#)" i Internetstiftelsens Internetguide "Ungas integritet på nätet"
- "[Vad är nätmobbing?](#)" i Internetstiftelsens Internetguide "Motverka nätmobbing!"

Genomförande

Ge eleverna tillgång till bilderna. För att undvika att eleverna påverkar varandra i vilka bilder de tycker det är okej att dela eller inte dela, så är det bra att inledningsvis låta dem arbeta enskilt med bilderna. Gå igenom de sex alternativen så att alla förstår vad de innebär. Skulle de kunna

- trycka bilden på en t-shirt och använda den
- ha bilden på sin mobiltelefonskärm
- använda den i skolans fotokatalog
- skicka den till en kompis med sms
- skicka den till en kompis med snapchat
- inte visa den alls?

LÄROPLANSKOPPLING

Skolans uppdrag

Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.

Centralt innehåll i ämnet samhällskunskap (årskurs 4-6)

Information och kommunikation

- Hur man agerar ansvarsfullt vid användning av digitala och andra medier utifrån sociala, etiska och rättsliga aspekter.

Rättigheter och rättsskipning

- De mänskliga rättigheterna, deras innebörd och betydelse, inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen.

Centralt innehåll i ämnet svenska (årskurs 4-6)

Språkbruk

- Skillnader i språkanvändning beroende på vem man skriver till och med vilket syfte, till exempel skillnader mellan att skriva ett personligt sms, ett inlägg i sociala medier och att skriva en faktatext.
- Ansvarsfullt agerande vid kommunikation i digitala och andra medier och i olika sammanhang.

Centralt innehåll i ämnet samhällskunskap (årskurs 7-9)

Information och kommunikation

- Mediernas roll som informationsspridare, opinionsbildare, underhållare och

granskare av samhällets maktstrukturer.

- Olika slags medier, deras uppbyggnad och innehåll, till exempel sociala medier, webbplatser eller dagstidningar.
- Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs, till exempel utifrån kön och etnicitet, samt hur information i digitala medier kan styras av bakomliggande programmering.
- Möjligheter och risker förknippade med internet och digital kommunikation samt hur man agerar ansvarsfullt vid användning av digitala och andra medier utifrån sociala, etiska och rättsliga aspekter.

Rättigheter och rättsskipning

- Demokratiska fri- och rättigheter samt skyldigheter för medborgare i demokratiska samhällen. Etiska och demokratiska dilemman som hänger samman med demokratiska rättigheter och skyldigheter, till exempel gränsen mellan yttrandefrihet och kränkningar i sociala medier.

Samhällsresurser och fördelning

- Digitaliseringens betydelse för samhällsutveckling inom olika områden, till exempel påverkan på arbetsmarknad och infrastruktur samt förändrade attityder och värderingar.

Centralt innehåll i ämnet svenska (årskurs 7-9)

Språkbruk

- Skillnader i språkanvändning beroende på i vilket sammanhang, med vem och med vilket syfte man kommunicerar.
- Etiska och moraliska aspekter på språkbruk, yttrandefrihet och integritet i digitala och andra medier och i olika sammanhang.

Centralt innehåll i ämnet bild (årskurs 7-9)

Bildframställning

- Rättigheter och skyldigheter, etik och värderingar när det gäller bruk av bilder samt yttrandefrihet och integritet i medier och övriga sammanhang.

Lektionsdel 1:

Vem får se bilden?

Instruktioner

Titta på bilderna. Välj hur du skulle vilja använda dem.

Vem får se min bild?

Vem får se min bild?

Om det var du som var med på bilden, hur skulle du kunna tänka dig att använda den?

Jag skulle

- trycka bilden på en t-shirt och ha den på mig
- ha bilden på min mobiltelefonskärm
- använda bilden i skolans fotokatalog
- skicka bilden till en kompis med sms
- skicka bilden till en kompis med snapchat
- inte visa bilden alls.

Lektionsdel 2:

Dela försiktigt

Instruktioner

Titta på bilderna igen och samtala med stöd av frågorna. Gör en enkel sammanställning av gruppens uppfattning om de olika bilderna.

Vilka bilder kan man tänka sig att sprida och vilka bilder vill man inte sprida eller dela alls?

- Är det någon bild som de flesta tycker är okej att dela överallt?
- Är ni oeniga om någon bild? Vad beror det i så fall på?
- Är det någon bild som nästan ingen vill dela med andra?
- Har bilderna som inte så många kan tänka sig att visa för andra något gemensamt?
- Har bilderna som många tycker det är okej att dela med andra något gemensamt?
- Är det någon skillnad mellan att dela en bild av sig själv och en bild av någon annan? Förklara hur ni tänker!

Lektionsdel 3:

Sammanfatta

Instruktioner

Läs igenom råden om hur du kan tänka innan du delar en bild med andra. Titta på bilderna igen och svara på frågorna.

Tänk innan du delar:

- Är det en bra bild?
- Kommer min kompis att gilla bilden?
- Kan bilden skapa problem för mig eller kompiserna?
- Är det ok att till exempel mormor, farfar eller en lärare ser bilden?
- Kommer jag tycka att det var ett bra beslut att publicera bilden om ett år från nu?

Vilka bilder skulle du publicera av din kompis, och varför?

“Jag tog en bild av min kompis... Nu då?”

Ska den publiceras?

1. Är det en bra bild?

JAI!

NEJ!

Du ska vara stolt över det som du delar med andra! Visa bara det “bästa av det bästa”.

JAI!

2. Kommer din kompis att gilla bilden?

NEJ!

Tänk på att vara schysst. Du vill väl inte att dina kompisar ska sprida dåliga bilder av dig, eller?

JAI!

3. Kan bilden skapa problem för dig eller din kompis?

NEJ!

Sprid inte bilder som kan skapa problem. Du vet aldrig vem som kan se dem, eller som kan komma att se dem.

NEJ!

4. Är det ok för dig om mormor eller farmor ser bilden?

JAI!

Om du tror att mormor kommer att rodna, är sannolikheten stor för att även andra kommer att tycka att det är en pinsam bild.

JAI!

5. Kommer du, om ett år, fortfarande tycka att det var ett bra beslut att göra bilden offentlig?

NEJ!

Strunta i att publicera bilden, ditt framtida jag kommer att tacka dig. Allt du postar på nätet kan bli kopierat och spritt till en större publik.

Fint! Du har tänkt igenom ditt beslut. Så nu kan du publicera din bild!

Vem får se min bild?

Vem får se min bild?

Om du var fotograf och hade tagit bilderna hemma hos en kompis eller släkting, skulle du då

- trycka bilden på en t-shirt och ha den på mig
- ha bilden på min mobiltelefonskärm
- använda bilden i skolans fotokatalog
- skicka bilden till en kompis med sms
- skicka bilden till en kompis med snapchat
- inte visa bilden alls?

Lektionsdel 4:

Fortsätt med nästa lektion

Instruktioner

Få mer kunskap om integritet i digitala medier i lektionen [Värdera din digitala integritet](#).

Klar? Klicka här